

spidskandidat, overføres til kandidat nr. 2 eller 3, kan man ikke uden videre gå ud fra, at den vælger, der foretrækker at afgive en personlig stemme, selv om det er på listens spidskandidat, er indforstået med, at hans stemme overføres til en anden kandidat på listen. Netop ved sammensætningen af en kandidatliste til et kommunalt valg kan lokale forhold i høj grad spille ind, og det er derfor tænkeligt, at vælgeren — såfremt han havde mulighed for at afgive en subsidær stemme — ville foretrække, at denne subsidære stemme gik til en kandidat, der måtte være opført længere nede på listen. Af denne grund ville det være betænkeligt at lade overskydende personlige stemmer blive listestemmer.

Men hertil kommer, at en sådan ordning trækker i den modsatte retning end den gældende ordning, der tilstræber at tillægge den personlige stemmeafgivning mere vægt, idet den vil modvirke eller vanskeliggøre, at kandidater, der er placeret længere nede på listen, opnår valg. Et evt. overskud af personlige stemmer vil blive fordelt til kandidaterne i listens rækkefølge, og derfor vil kandidater, der er placeret højere oppe på listen, lettere opnå fordelingsstallet og blive valgte forud for kandidater, der har større antal personlige stemmer, men som er placeret længere nede på listen. Eksempelvis skal henvises til underbilaget til spørgsmål 8 vedrørende udpegningen af de valgte kandidater for liste A og C i Gladsaxe kommune og liste A i Esbjerg kommune.

En opgørelse omfattende hele landet viser, at ved kommunalbestyrelsesvalgene i 1970 blev 548 af i alt 4677 valgte kandidater valgt som overspringere, dvs. kandidater, der på listen har et højere kandidatnummer end det antal kandidater, listen skal vælge. Såfremt overskydende personlige stemmer (udover fordelingsstallet) tillægges listestemmerne og fordeles som disse, vil antallet af overspringere kun udgøre 323, heraf 66, der i personlige stemmer har opnået fordelingsstallet eller derover. Da disse 66 under alle omstændigheder vil blive valgt, ville en ordning, hvor de overskydende personlige stemmer bliver listestemmer, således medføre, at antallet af de øvrige overspringere ville gå ned fra 482 til 257, dvs. at yderligere 225 kandidater ville blive valgt i listens rækkefølge.

Spørgsmål 9:

Vil indenrigsministeren kunne acceptere følgende affattelse af § 43, stk. 3, sidste punktum:

„Er der anmeldt personlige stedfortrædere, udgår de ikke valgte kandidater samt disse kandidaters stedfortrædere af den anmeldte kandidatliste, medmindre de *eller de ikke valgte kandidater, som de er stedfortrædere for*, tillige er opført som stedfortrædere for valgte kandidater“?

Svar:

Den kommunale valglovs § 43, stk. 3, er i sin nugældende affattelse sålydende:

„De på en kandidatliste opførte kandidater, der ikke erklæres for valgte, betragtes, såfremt der ikke er anmeldt personlige stedfortrædere for de enkelte kandidater, som stedfortrædere for de valgte af samme liste i den rækkefølge, i hvilken de er opført på listen, idet bestemmelserne i stk. 2, 2.-3. punktum, dog finder tilsvarende anvendelse. Er der anmeldt personlige stedfortrædere, udgår de ikke-valgte kandidater samt disse kandidaters stedfortrædere af den anmeldte kandidatliste, medmindre de tillige er opført som stedfortrædere for valgte kandidater.“

Som følge af udvalgets beslutning om, at der fremtidig bør gælde ens regler for udtagelsen af kandidater og stedfortrædere ved kommunalbestyrelsesvalg og amtsrådsvalg, er ovennævnte lovbestemmelses 1. pkt. foreslået affattet således:

„De på en kandidatliste opførte kandidater, der ikke erklæres for valgte, betragtes, såfremt der ikke er anmeldt personlige stedfortrædere for de enkelte kandidater, som stedfortrædere for de valgte af samme liste i rækkefølge efter størrelsen af de opnåede stemmer, jfr. § 24, stk. 6.“ Bestemmelsens 2. pkt. er ikke foreslået ændret; er der anmeldt personlige stedfortrædere for de enkelte kandidater, er det disse og kun disse, der kan indtræde i rådet, såfremt den valgte kandidat får forfald.

Den i udvalgets spørgsmål foreslåede affattelse af § 43, stk. 3, 2. punktum, medfører en udvidelse af antallet af stedfortrædere for den enkelte kandidat, idet ikke blot den valgte kandidats anmeldte personlige stedfortrædere, men også — for så vidt de personlige stedfortrædere tillige er opført som kandidater på listen — disse stedfortræderes